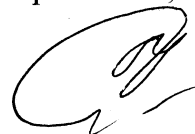

CURRICULUM
la unitatea de curs
INTRODUCERE ÎN LINGVISTICĂ

Ciclul I	studii superioare de licență
Codul și denumirea domeniului general de studii	011 Științe ale educației 023 Filologie
Codul și denumirea domeniului de formare profesională:	0114. Formarea profesorilor 0231. Studiul limbilor
Codul și denumirea specialității	0114.8. Limba și literatura română 0114.10. Limbi străine (engleză, franceză, germană) 0231.2 Limbi străine (engleză, franceză, germană)
Forma de învățământ	cu frecvență cu frecvență redusă

Autor: Gh. Popa,
prof. univ., dr.hab.

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de limba română și filologie romanică

Proces-verbal nr. 1 din 16 septembrie 2021

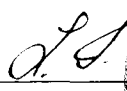
Șefa Catedrei de limba română și filologie romanică

conf. univ., dr. Elena LACUSTA

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Litere

Proces-verbal nr. 2 din 21 septembrie 2021

Decanul Facultății de Litere

conf. univ., dr.

Informații de identificare a cursului

Facultatea de Litere

Catedra de limba română și filologie romanică

Domeniul general de studiu: 011 Științe ale Educației

Domeniul de formare profesională la ciclul I: 0114. Formarea profesorilor

0231. Studiul limbilor

Administrarea unității de curs:

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Prel.	Sem.	Lab.	St. ind.		
0114. Formarea profesorilor								
F.01.O.001 (cu frecvență)	5	150	30	14	30	76	E	Limba română
F.01.O.001 (cu frecvență redusă)	4	120	12	-	12	96	E	Limba română
0231. Studiul limbilor								
F.01.O.001 (cu frecvență)	5	150	30	14	30	76	E	Limba română

Anul și semestrul: anul I, semestrul I

Statutul: disciplină obligatorie

Integrarea cursului în programul de studii:

Introducere în lingvistică face parte din categoria disciplinelor fundamentale, obligatorii.

Scopul general al cursului constă în studierea (predarea-învățarea-evaluarea) fundamentelor teoretice ale lingvisticii, formarea aptitudinilor și a competențelor lingvistico-linguale de bază ale specialistului.

Introducere în lingvistică constituie baza conceptuală a tuturor disciplinelor lingvistice studiate pe parcurs, fără de care viitorul specialist nu-și poate forma o imagine integră și veridică asupra problematicii lingvistice, asupra fundamentelor și pozițiilor ei conceptuale și, respectiv, nefiind gata, prin aceasta, să corespundă exigențelor domeniului în conformitate cu realizările de ultimă oră.

Cursul mai are menirea – în ansamblu, firește, cu alte discipline din planul de învățământ – să cultive studenților nu numai o atitudine pasiv-consumistă față de informațiile filologice, dar și deprinderi de gândire creativă, de activitate permanentă privind îmbogățirea și reînnoirea cunoștințelor.

Competențe prealabile:

- capacități de analiză a unităților de limbă de la diferite niveluri de limbă;
- capacități de înțelegere a sensului unui text;
- cunoștințe generale privind originea limbii române etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Competențe profesionale:

CP1.1. Identificarea și descrierea conceptelor, principiilor, teoriilor din domeniul lingvistic;

CP2.2. Explicarea, interpretarea și specificarea conceptelor, teoriilor, metodelor specifice studiului limbilor;

CP3.4. Utilizarea adecvată a fenomenelor lingvistice și literare din diferite perspective (sincronic/ diacronic, sintetic/ analitic, estetic, cultural/ intercultural, disciplinar/ interdisciplinar/ intradisciplinar/ pluridisciplinar/ transdisciplinar);

CP6.3. Aplicarea diferitor principii și metode în organizarea și desfășurarea predării/ învățării/ evaluării limbii și literaturii în varii contexte socio-umane și identitar-culturale.

Competențe transversale:

CT1. Aplicarea, în varii contexte instructiv-educative, a principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale;

CT2. Determinarea rolurilor și responsabilităților de lucru în echipă și aplicarea tehnicilor de comunicare interpersonală

CT3. Estimarea parcursului individual de formare continuă; realizarea obiectivelor de formare prin activități de informare, documentare, prin participări la proiecte și programe naționale și internaționale de dezvoltare personală și profesională.

Finalitățile cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții trebuie:

- să explice domeniul de studiu al lingvisticii;
- să reproducă conceptele-cheie ale cursului *Introducere în lingvistică*: limbaj, limbă, vorbire, semn lingvistic, funcție a limbii, act de vorbire ș.a.;
- să explice dihotomiile de bază: limbă – vorbire, sincronie – diacronie, sintagmatic – paradigmatic, semnat – semnificat, lingvistică internă – lingvistică externă;
- să descrie și să distingă caracteristicile principale ale unităților de bază ale limbii; să-și formeze o gândire lingvistică;
- să conștientizeze importanța disciplinei *Introducere în lingvistică* în formarea specialistului în domeniu;
- să-și formeze capacități și deprinderi de înțelegere științifică a limbii, de aplicare a normelor ei, de folosire corectă a limbii literare în comunicare;
- să-și dezvolte rigurozitatea gândirii și capacitățile analitice etc.

Conținuturi:

a) tematica și repartizarea orientativă a orelor de prelegeri

Nr. d/o	Conținuturi	Bibliografie	Nr. de ore		
			Fr. zi		Fr.red.
			0114	0231	0114
1.	Noțiuni despre lingvistică și obiectul ei de studiu 1. Definiția tradițională a lingvisticii 2. Semnificațiile cuvântului „limbă” 3. „Conceptele” de limbă 4. Conceptul de comunicare 5. Conceptul de limbaj 6. Conceptul de vorbire	Bidu-Vrănceanu <i>et alii</i> , 126-127, 292-295, 573. Coșeriu 1995: 13-48; Munteanu, 11-19; Popa 1995: 119-124	6	6	2

	7. Conceptul de limbă 8. Conceptul de lingvistică				
2.	Unitatea în diversitate a lingvisticii 1. „Arborescența” lingvisticii 2. Disciplinele lingvisticii 3. Ramurile lingvisticii 4. Prezentul lingvisticii – o stare de repaos iluzoriu	Coșeriu 1993: 67-74; Popa 2003: 84-90; <i>Tratat</i> , 34-39	6	6	2
3.	Planurile limbii și asimetria lor 1. Planul expresiei 2. Planul conținutului a) sensuri lexicale și sensuri gramaticale b) sensuri denotative și sensuri conotative 3. Asimetria planurilor	Berejan <i>et alii</i> , 189-190; Dumeniuc <i>et alii</i> , 81-84; Stati, 113-122.	2	2	2
4.	Limba ca ansamblu stratificat 1. Nivelele limbii și unitățile lor a) Nivelele de bază și cele intermediare b) Problema nivelelor de periferie ale limbii 2. Relațiile dintre unitățile limbii a) Relații paradigmatică b) Relații sintagmatice c) Relații ierarhice	Dîrul, 64-71; Dumeniuc <i>et alii</i> , 96-102; Iordan <i>et alii</i> , 52-54; <i>Tratat</i> , 198-202;	2	2	2
5.	Mijloacele de exprimare a valorilor gramaticale 1. Noțiune de morfem 2. Afixarea. Tipuri de afixe a) prefixe; b) sufixe; c) desinențe; d) infixe; e) interfixe; f) confixe; g) transfixe; h) morfemul zero 3. Alte mijloace echivalente funcțional cu afixele: a) reduplicarea; b) alternanțele fonetice; c) supletivismul; d) accentul; e) intonația;	Bidu-Vrănceanu <i>et alii</i> , 13-14; 33; 39-41; 166; 266; 273-274; 327-329; 401; 518-519; 521-522; 544-545 Dumeniuc <i>et alii</i> , 273-280; <i>Introducere</i> , 156-161	6	6	1

	f) topica; g) cuvinte auxiliare 4. Logoforme sintetice și analitice				
6.	Evoluția limbii 1. Apariția și dispariția limbilor 2. Problema schimbărilor lingvare 3. Cauzele evoluției lingvare a) cauzele externe b) cauzele interne	Guțu-Romalo, 9-95 Munteanu, 298-319; <i>Tratat</i> , 299-313; Vraciu, p. 285-297	4	4	1
7.	Contactul dintre limbi 1. Categoriile de substrat, superstrat și adstrat 2. Împrumutul și bilingvismul	Lobiuc, 9-98; <i>Tratat</i> , 522-529; Țurlanu, 154-156	2	2	1
8.	Limbajul și implicațiile lui	Coșeriu 1997: 80-88; Coșeriu 1994: Munteanu, 197-200	2	2	1
			30	30	12

b) Tematica și repartizarea orientativă a orelor de seminar

Nr. d/o	Conținuturi	Bibliografie	Nr. de ore	
			0114	0231
1.	Distincțiile conceptuale primare ale lingvisticii 1. Limbaj; 2. Limbă, 3. Vorbire; 4. Comunicare; 5. Lingvistică	Bidu-Vrănceanu <i>et alii</i> , 126-127, 292-295, 573. Coșeriu 1995: 13-48; Munteanu, 11-19; Popa 1995: 119-124; Stati 1973: 19-23; <i>Tratat</i> , 32-42	2	2
2.	Lingvistica – știință autonomă și integrală 1. Statutul științific al lingvisticii a) Premisele istorice ale lingvisticii moderne b) Lingvistica – disciplină teoretică și empirică 2. Lingvistica versus științe ale limbajului 3. Conceptul de lingvistică integrală	Coșeriu 2000: 81-105; Munteanu, 19-23; Niculescu, 9-12; Popa 2003: 84-90	2	2
3.	Originea limbajului uman 1. Noțiuni generale despre teoriile referitoare la originea limbajului 2. Teoria revelației (mituri, legende) 3. Teorii cu caracter psihologist. Teoria	Dumeniuc <i>et alii</i> , 31-46; Eco, 7, 13, 64 ș.a.; <i>Introducere</i> , 29-36; <i>Tratat</i> , 297-299; Vraciu, 40-49;	2	2

	onomatopeică. 4. Teorii sociologice. Teoria convenției sociale. Teoria strigătelor de muncă 5. Teoria priorității limbajului gestual Teoria gesturilor vocale. Teoria intejecțiilor 6. Teoria naturală (imitațiilor sonore) 7. Teoria biologică 8. Teoriile materialiste 9. Teoriile monogenezei și poligenezei 10. Teoria marxistă 11. Concluzii	Wald		
4.	Limba și alte mijloace de comunicare între oameni 1. Conceptul de sistem de comunicare (limbaj). 2. Limbaje umane și limbaje animale (sonore, gestuale, cinetice, tactile, cromatice etc.) 3. Distincțiile dintre sistemul lingval și alte sisteme funcționale 4. Alte mijloace de comunicare sonoră (strigăte, șuierat, tam-tam) 5. Limbajul gesturilor. Dactilologia	Dumeniuc <i>et alii</i> , 23-26; Slama-Cazacu, Wald	4	4
5.	Sisteme de comunicare grafică. Din istoricul scrierii	Dumeniuc <i>et alii</i> , 177-217	2	2
6.	Limba literară ca „limba exemplară” 1. Funcțiile sociale ale limbii literare 2. Dimensiunea istorică a limbii literare 3. Caracterul scris al limbii literare 4. Caracterul normat și unitar al limbii literare 5. Caracterul cultivat al limbii literare	Munteanu, 276-297;	2	2
			14	14

c) Tematica și repartizarea orientativă a orelor de laborator

Nr. d/o	Conținuturi	Bibliografie	Nr. de ore		
			Fr./ zi		Fr. red.
			0114	0231	0114
1.	Semnul lingvistic. Definiție și scurt istoric	Berejan <i>et alii</i> , 156-190; Bidu-Vrânceanu <i>et alii</i> , 466-	8	8	4

	<p>1. Noțiune de semn. Clasificarea semnelor.</p> <p>2. Semnul lingvistic: teorie, istorie, interpretări.</p> <p>3. Complexitatea semnului lingvistic: principalele caracteristici.</p> <p>3.1. Caracterul binar al semnului lingvistic: semnificant și semnificat.</p> <p>3.1.1. Formă și conținut în limbă.</p> <p>3.2. Caracterul informațional al semnului lingvistic.</p> <p>3.3. Caracterul liniar al semnificantului semnului lingvistic.</p> <p>3.4. Caracterul relațional al semnului lingvistic.</p> <p>3.4.1. Raporturile lingvistice fundamentale (raporturi sintagmatice, raporturi paradigmatic).</p> <p>3.5. Caracterul arbitrar / non-arbitrar al semnului lingvistic.</p> <p>3.5.1. Motivarea fonetică</p> <p>3.5.2. Motivarea morfo-lexicală</p> <p>3.5.3. Motivarea semantică</p> <p>3.5.4. Etimologia populară</p> <p>4. Dinamica semnului lingvistic</p>	<p>469;</p> <p>Dumeniuc <i>et alii</i>, 102-108;</p> <p>Graur, 149-185;</p> <p><i>Introducere</i>, 42-49;</p> <p>Munteanu, 201-239;</p> <p>Saussure Fr. de, 85-97</p>			
2.	<p>Funcțiile limbajului</p> <p>1. Noțiune de funcție a limbii</p> <p>2. Polifuncționalitatea sau monofuncționalitatea limbii ?</p> <p>3. Esența funcțiilor limbii:</p> <p>a) funcția constitutivă;</p> <p>b) funcția expresivă (de exprimare);</p> <p>c) funcția cognitivă (gnoseologică);</p> <p>d) funcția acumulativă</p> <p>4. Problema funcțiilor limbii în știința lingvistică. Alte funcții ale limbii</p> <p>5. Interacțiunea funcțiilor limbii</p>	<p>Bidu-Vrănceanu <i>et alii</i>, 225-228;</p> <p>Dumeniuc <i>et alii</i>, 6-12;</p> <p>Irimia, 103-104; 138-142; 185-187; 213-215;</p> <p>Munteanu, 240-258;</p> <p>Vianu, 22-26.</p>	4	4	2
3.	<p>Nivelele de bază ale limbii și unitățile lor</p> <p>1. Noțiune de nivel al limbii.</p>	<p>Berejan <i>et alii</i>, 156-190;</p> <p>Bidu-Vrănceanu <i>et alii</i>, 347-348, 557-558;</p>	8	8	2

	2. Nivelele de bază ale limbii. 3. Legătura dintre nivelele limbii. 4. Unitățile de bază ale limbii. Principiile de clasificare. Clasificarea unităților limbii. 5. Tipuri de relații între unitățile limbii. 6. Unitățile limbii și unitățile vorbirii.	Dumeniuc <i>et alii</i> , 217-262; Irimia 1997: 15-17, 21-25, 327-330, 353-354.			
4.	Clasificarea limbilor lumii 1. Diversitatea limbilor lumii și dificultatea clasificărilor 2. Clasificarea genealogică a limbilor 3. Clasificarea tipologică a limbilor a) Limbile izolante b) Limbile aglutinante c) Limbile flective d) Limbile polisintetice (incorporante)	Coșeriu 1994: 10-25; Munteanu, 152-187; Sala <i>et alii</i> ; <i>Tratat</i> , 445-490	8	8	3
	Probă de evaluare		2	2	1
			30	30	12

Strategii didactice

Dezvoltarea competențelor și atingerea finalităților cursului se va realiza prin aplicarea metodelor clasice și a strategiilor de tip inductiv-deductiv, algoritmicizat, prin tehnicile de dezvoltare a gândirii critice/creative: dezbaterile, reflexia, lectura comentată, discuțiile ghidate ș. a. Se va urmări îmbinarea productivă/optimă a metodelor clasice cu cele moderne.

Se vor aplica metodologii de instruire pentru: învățare în bază de problemă, studii de caz, învățare colaborativă, învățare în echipă etc., precum și în bază de instrumente de învățare online: email, instrumente de comunicare sincronă (*meet.google.com* etc.), instrumente pentru crearea prezentărilor (*Power Point*, *Prezi* etc.), biblioteci, dicționare, hărți și enciclopedii online (Google Books, Dexonline etc.).

Activități de lucru individual

1. Studiul notelor de curs, manualelor și documentare suplimentară în bibliotecă	10/10		4. Consultații	2/2
2. Activități specifice de pregătire pentru seminar, laborator	40/40		5. Evaluarea periodică	2/2
3. Activități pentru studiul independent	20/40		6. Examinare finală	2/2
TOTAL ore studiu individual (pe semestru) = 76/96				

Activități pentru studiul independent

Nr. d/o	Unități de conținut	Bibliografie	Activitate de învățare	Nr. de ore		
				Fr./zi		Fr. red.
				0114	0231	0114
1.	Schiță de istorie a ideilor lingvistice 1. India antică: între necesitățile culturale și precizia analizei lingvistice; 2. China: între reflecția teologic-filozofică și exigențele practicii administrativ-sociale; 3. Lumea arabo-islamică: supremația textului sacru; 4. Grecia antică: între speculația metafizică și editarea textelor literare clasice; 5. Roma antică: fundamentul lingvistic al celor „Șapte arte liberale” ș.a.	Munteanu, 39-96;	Fișe de lectură	16	16	16
2.	Lingvistica între științele naturii și științele spiritului Concepția lui E. Coșeriu despre principiile lingvisticii ca știință a culturii	Coșeriu 1992; Munteanu, 34-39	Referat	4	4	10
3.	Originea limbajului uman 1.Noțiuni generale despre teoriile referitoare la originea limbajului 2.Teoria revelației (mituri, legende) 3.Teorii cu caracter psihologist. Teoria onomatopeică. 4.Teorii sociologice. Teoria convenției sociale. Teoria strigătelor de muncă 5.Teoria priorității limbajului gestual Teoria gesturilor vocale. Teoria intejecțiilor	Dumeniuc <i>et alii</i> , 31-46; Eco, 7, 13, 64 ș.a.; <i>Introducere</i> , 29-36; <i>Tratat</i> , 297-299; Vraciu, 40-49; Wald	Atelier de lectură	-	-	6
4.	Limba și alte mijloace de comunicare între oameni 1. Conceptul de sistem de comunicare (limbaj). 2. Limbaje umane și limbaje animale (sonore, gestuale, cinetice, tactile, cromatice etc.) 3. Distincțiile dintre sistemul lingval și alte sisteme funcționale	Dumeniuc <i>et alii</i> , 23-26; Slama-Cazacu, Wald	Atelier de discuție	-	-	4
5.	Limba literară ca limbă „exemplară”	Munteanu, 276-297;	Atelier de scriere	-	-	4

Nota 1. Studenții trebuie să prezinte *Fișe* la sfârșitul cursului, ce vor demonstra parcurgerea temei nr. 1.

Nota 2. Fiecare student e obligat să prezinte un referat (în volum de 6-7 pagini A4, Times New Roman 12, distanța 1,5) la tema nr. 2 în luna decembrie.

Evaluarea:

Cursul are caracter dublu: teoretic și practic.

Evaluarea în cadrul cursului se organizează conform *Regulamentului de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) în Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți* (<https://media.usarb.md/wp-content/uploads/2020/08/Regulament-de-organizare-a-studiilor-Licen%C8%9B%C4%83-2020.pdf>).

Rezultatele evaluărilor realizate în cadrul unităților de curs / modulelor sunt înscrise în registru, iar la final de semestru, în borderourile eliberate în acest sens pentru fiecare unitate de curs / modul și în baza de date USARB.

Nota semestrială a unității de curs / modulului constituie 60 % din nota generală a unității de curs / modulului și se calculează ca medie aritmetică dintre:

- media notelor obținute la evaluările curente;
- nota de la evaluarea periodică;
- nota / media pentru lucrul individual.

Cursul va avea ca formă intermediară – evaluarea periodică.

Forma de evaluare finală este examenul care se va desfășura în scris (test).

Evaluare finală – examen

a) Chestionar

1. Noțiuni despre lingvistică și obiectul ei de studiu;
2. Noțiuni generale despre teoriile referitoare la originea limbajului;
3. Limba și alte mijloace de comunicare între oameni;
4. Funcțiile limbii;
5. Sisteme de comunicare grafică. Din istoricul scrierii;
6. Clasificarea limbilor lumii;
7. Semnul lingvistic. Definiție și scurt istoric;
8. Distincțiile dintre sistemul lingval și alte sisteme funcționale;
9. Planurile limbii și asimetria lor;
10. Nivelele și unitățile limbii;
11. Relațiile dintre unitățile limbii;
12. Evoluția limbii;
13. Contactul dintre limbi;
14. Mijloacele de exprimare a valorilor gramaticale;
15. Limba literară ca „limbă exemplară”.

b) Mostră evaluare sumativă

1. Dezvăluți, în 2-3 enunțuri, conceptul de limbaj (6 p.).
2. De ce este determinată arborescența lingvisticii. Argumentați, în 2-3 enunțuri, răspunsul (6 p.).
3. Descrieți, în 5 enunțuri, în ce constă principiul tradiției al lingvisticii ca știință a culturii (10 p.).
4. Definiți conceptul de cod lingvistic (3 p.).
5. Dezvăluți, în 8-10 enunțuri, esența unității și diversității lingvisticii (10 p.).

Barem de notare

Puncte	35	34-32	31-28	27-23	22-18	17-13	12-9	8-6	5-4	3-1
Nota	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Bibliografia:

1. Silviu Berejan *et alii*, *Lingvistica generală*, Chișinău, Editura Lumina, 1985.
2. Silviu Berejan, *Aspecte ale studierii limbii române în Republica Moldova* // RLȘL, 1994, nr. 5, p. 189-190.
3. Angela Bidu-Vrănceanu, Cristina Călărașu, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, Mihaela Mancaș, Gabriela Pană Dindelegan, *Dicționar de științe ale limbii*, București, Editura Nemira, 2001.
4. Eugen Coșeriu, *Alteritate, toleranță și masochism* (dialog cu un elev despre politica și etica lingvistică) // RLȘL, 1997, nr. 3.
5. Eugen Coșeriu, *Introducere în lingvistică*, Cluj, Editura Echinoc, 1995.
6. Eugen Coșeriu, *Latinitatea orientală* // LR, 1994, nr. 3.
7. Eugen Coșeriu, *Lección de lingvistică generală*, Chișinău, Editura ARC, 2000.
8. Eugen Coșeriu, *Lingvistica integrală*. Interviu cu E. Coșeriu realizat de Nicolae Saramandu, București, Editura Fundației Culturale Române, 1996.
9. Eugen Coșeriu, *Lingvistica: starea ei actuală* // RLȘL, 1993, nr. 1.
10. Alexandru Dîrul, *Corelația dintre unitățile lingvistice și nivelele limbii* // RLȘL, 2003, nr. 5-6.
11. Ion Dumeniuc, Nicolae Matcaș, *Introducere în lingvistică*, Chișinău, Editura Lumina, 1987.
12. Alexandru Graur, *Studii de lingvistică generală*, București, Editura Academiei, 1960.
13. *Introducere în lingvistică*, sub red. Al. Graur, București, Editura Științifică, 1972.
14. Emil Ionescu, *Manual de lingvistică generală*, București, Editura Bic ALL, 1997.
15. Dumitru Irimia, *Structura stilistică a limbii române contemporane*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986.
16. Iorgu Iordan, Vl. Robu, *Limba română contemporană*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978.
17. Ioan Lobiuc, *Contactele dintre limbi*, vol.I, Iași, Editura Universității „Al. I. Cuza”, 1998.
18. Eugen Munteanu, *Introducere în lingvistică*, Iași, Editura Polirom, 2005.
19. Alexandru Niculescu, *Individualitatea limbii române între limbile romanice. Noi contribuții*, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 1999.
20. Gheorghe Popa, *Unele aprecieri asupra lingvisticii și a obiectului ei de studiu* //RLȘL, 1995, nr.3.
21. Gheorghe Popa, *Unitatea în diversitate a lingvisticii* // RLȘL, 2003, nr. 1-2.
22. Adrian Poruciuc, *Ce (mai) este de substrat în limba română* // LR (Ch.), 1995, nr. 6.
23. Jean-Jacques Rousseau, *Eseu despre originea limbilor, unde se vorbește despre melodie și despre imitația muzicală*, Iași, Polirom, 1999.
24. Marius Sala, Ion Vintilă-Rădulescu, *Limbile lumii* // Mică enciclopedie, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981
25. Ferdinand de Saussure, *Curs de lingvistică generală*, Iași, Editura Polirom, 1998.
26. Tatiana Slama-Cazacu, *Stratageme comunicative și manipularea*, Iași, Polirom, 2000.
27. Sorin Stati, *Douăzeci de scrisori despre limbaj*, București, Editura Științifică, 1973.
28. *Tratat de lingvistică generală*, sub red.: acad. Alexandru Graur, Sorin Stati, Lucia Wald, București, Editura Academiei, 1971.
29. Tudor Vianu, *Dubla intenție a limbajului* // *Arta prozatorilor români*, Chișinău, Editura Hyperion, 1991.
30. A. Vraciu, *Lingvistica generală și comparată*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1980.
31. Lucia Wald, *Sisteme de comunicare umană*, București, Editura Științifică, 1973.